

Programovanie v jazyku C#

Údajové štruktúry a typy v C#

prednáška 6
Ing. Ján Magyar, PhD.
ak. rok. 2024/2025 ZS

Anonymné typy

trieda bez mena (iba kompilátor pozná), dedí od `object`

definícia je odvodená z inicializácie

pomocou `var` a `new`

```
var captain = new
{
    FirstName = "James",
    MiddleName = "Tiberius",
    LastName = "Kirk"
};
```

priradenie do premennej je možné iba pri rovnakých property

Records (záznamy)

nemeniteľný referenčný typ

porovnávanie na základe hodnôt

klúčové slovo `record`

definícia podobná triede

dva typy definície:

- nominálny záznam
- pozičný záznam

Nominálny záznam

```
public record Book
{
    public string Title { get; init; } = string.Empty;
    public string Publisher { get; init; } = string.Empty;
}
```

```
Book book1 = new() {
    Title = "The Lord of the Rings",
    Publisher = "Allen & Unwin"
};
```

`init` naznačuje, že hodnotu vieme nastaviť iba pri vytvorení objektu, neskôr ju nemôžeme zmeniť

Pozičný záznam

```
public record Book(string Title, string Publisher)
{
    // your code can go here
}
```

```
Book b2 = new("The Lord of the Rings", "Allen & Unwin");
```

Funkcionalita záznamov

porovnávanie na základe hodnôt: `==` a `!=`

porovnávanie na základe referencií: `object.ReferenceEquals()`

kopírovanie cez `with`:

```
var newBook = book1 with { Title = "The Hobbit" };
```

Structs (štruktúry)

klúčové slovo `struct` namiesto `class`

```
public struct Dimensions
{
    public Dimensions(double length, double width)
    {
        Length = length;
        Width = width;
    }

    public double Length { get; }
    public double Width { get; }
}
```

uložené v zásobníku, bez potreby použitia garbage collector

Štruktúry a triedy

štruktúry nepodporujú dedičnosť, ale môžu implementovať rozhranie

štruktúry vždy majú defaultný konštruktor, nevieme zadať konštruktor bez parametra

v štruktúrach vieme presnejšie definovať manažment pamäti

štruktúry sa ukladávajú v zásobníku alebo v halde ak sú v rámci objektu

ak štruktúru odovzdávame ako parameter, zaboxuje sa a kopíruje sa do haldy

Enums (enumerované typy)

hodnotový typ so zoznamom menovaných konštánt

```
public enum Color
{
    Red,
    Green,
    Blue
}
```

Zgrupovanie enumerácií

```
[Flags] // generate string representation
public enum DaysOfWeek
{
    Monday = 0x1,
    Tuesday = 0x2,
    Wednesday = 0x4,
    Thursday = 0x8,
    Friday = 0x10,
    Saturday = 0x20,
    Sunday = 0x40
}
```

```
DaysOfWeek weekend = DaysOfWeek.Saturday | DaysOfWeek.Sunday;
```

Pretypovanie enumeračných typov

```
public enum Color : short
{
    Red = 1,
    Green = 2,
    Blue = 3
}
```

```
Color c1 = (Color)2;
short number = (short)c1;
```

Transformácia enumerácií

parovanie:

```
if (Enum.TryParse<Color>("Red", out Color red))  
{  
    Console.WriteLine($"successfully parsed {red}");  
}
```

Enum.TryParse vráti true/false, hodnota sa uloží do premennej po kľúčovom slove out

stringové reprezentácie: Enum.GetNames(typeof(Color))

hodnoty: Enum.GetValues(typeof(Color))

Tuples (n-tice)

zgrupovanie objektov rôznych typov bez nutnosti definovať vlastný typ

pre podporu viacerých návratových hodnôt

```
(Book Book, int Number, double discount) tup1 = (new  
Book("The Hobbit", "Allen Unwin"), 42, 0.1);
```

```
(Book book, int count, double discnt) = tup1;
```

kopírovanie možné pri rovnakých typoch členov, na názve nezáleží

Viaceré návratové hodnoty

```
static (int result, int remainder) Divide(int  
dividend, int divisor)  
{  
    int result = dividend / divisor;  
    int remainder = dividend % divisor;  
    return (result, remainder);  
}
```

```
(int result, int remainder) = Divide(7, 2);
```

Arrays (polia)

ukladávanie viacerých inštancií rovnakého typu, veľkosť počas behu nemôžeme meniť

podpora triedenia, filtrovania a enumerácie

referenčný typ

```
int[] myArray = new int[10];
```

```
int[,] twoDim = new int[3, 3];
```

```
int[] myArray = new int[4] {1, 2, 3, 4};
```

```
int[] myArray = new int[] {1, 2, 3, 4};
```

```
int[] myArray = {1, 2, 3, 4};
```

Jagged array

každý riadok môže byť rôznej dĺžky

```
int[][] jagged =  
{  
    new[] { 1, 2 },  
    new[] { 3, 4, 5, 6, 7, 8 },  
    new[] { 9, 10, 11 }  
};
```


Práca s poliami

indexovanie (iba cez `int`) - `IndexOutOfRangeException` pre nesprávnu hodnotu

```
myArray[1] = 42;  
twoDim[0, 1] = 2;
```

dĺžka poľa: `Length` property

```
myArray.Length
```

vytváranie kópií

`Clone()` - shallow kópia (pre hodnotové typy) - vytvorí nové pole

`Copy()` - shallow kópia (pre referenčné typy) - kopíruje obsah

hlboká kópia - potrebujeme vytvoriť kópie členov cez iterátor

Triedenie

pomocou quicksort algoritmu

typ členov musí implementovať `Comparable` (metóda `CompareTo`)

volanie `Array.Sort(myArray)`

vieme odovzdávať aj komparátor, ktorý môže implementovať iný spôsob porovnávania členov

alternatívne vieme použiť `delegate`

Slicing

výber niekoľkých prvkov naraz

cez span:

```
Span<int> span1 = new(myArray);  
Span<int> span2 = new(myArray, start: 3, length: 4);  
Span<int> span3 = span1.Slice(start: 2, length: 4);
```

length je nepovinný parameter

pre nemenné hodnoty používajte ReadOnlySpan

generuje `ArgumentOutOfRangeException`

Práca so span objektmi

`Clear()` - nastaví defaultnú hodnotu

`Fill()` - nastaví zadanú hodnotu

`CopyTo()` - kopírovanie do existujúceho span objektu

`TryCopyTo()` - vráti `false` ak kopírovanie nie je úspešné

Indexovanie

rozšírené možnosti od C# 8

```
int[] data = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };  
int last1 = data[data.Length - 1];  
int last2 = data[^1];  
Index lastIndex = ^1;
```

výber intervalu cez range

```
var slice = data[3..5];
```

Collections (kolekcie)

pre zoskupenia s dynamickým počtom prvkov

rovnaká základná funkcionálna, rôzne rozhrania

Základné operácie

pridávanie na koniec

pridávanie

načítanie

vyhl'adávanie

odstránenie

Lists (zoznamy)

kolekcia s dynamicky sa meniacou dĺžkou

kapacia sa defaultne nastaví na 0, 4, následne sa zdvojnásobuje

`List<int> intList = new();` - prázdny zoznam

`List<int> intList = new(10);` - nastavená počiatočná kapacita

Capacity vs Count

Pridávanie prvkov

pri inicializácii

```
List<int> intList = new() {1, 2};
```

```
List<int> intList = new(new int[] {1, 2});
```

pomocou Add/AddRange - na koniec zoznamu

```
intList.Add(3);
```

```
intList.AddRange(new int[] {4, 5, 6});
```

pomocou Insert/InsertRange - na istú pozíciu

```
intList.Insert(3, 3);
```

Načítanie a vyhľadávanie

prístupovanie je umožnené cez indexy:

```
int x = intList[4];
```

`Exists - true/false` na základe prítomnosti prvku s istou vlastnosťou

`IndexOf/LastIndexOf` - vráti index konkrétného objektu alebo -1

`FindIndex/FindLastIndex` - vráti index objektu s istou vlastnosťou

`Find/FindLast/FindAll` - vráti objekt s istou vlastnosťou

Odstránenie zo zoznamu

RemoveAt - podľa indexu (rýchlejšie)

```
intList.RemoveAt(3);
```

Remove - podľa objektu

```
intList.Remove(5);
```

RemoveRange - niekoľko objektov

```
intList.Remove(index, count);
```

AsReadOnly - kópia, z ktorej nemôžeme vymazať prvky, ani aktualizovať ich

Triedenie

metóda `Sort` (quicksort)

prvky musia byť porovnateľné (`IComparable`)

defaultné porovnávanie

vieme odovzdávať aj komparátor, ktorý môže implementovať iný spôsob porovnávania členov

Queues (fronty)

prvky sa spracúvajú na základe princípu first in, first out
vidíme iba začiatok a koniec frontu

`Queue<T>`

`Count` - počet prvkov

`Enqueue` - pridá prvok na koniec

`Dequeue` - vráti a vymaže prvok zo začiatku

`Peek` - vráti prvý prvok

`TrimExcess` - prispôsobí kapacitu

Stacks (zásobníky)

prvky sa spracúvajú na základe princípu last in, first out
vidíme iba vrch zásobníka

`Stack<T>`

`Count` - počet prvkov

`Push` - pridá prvok na vrch zásobníka

`Pop` - vráti a vymaže prvok z vrchu

`Peek` - vráti prvý prvok

`Contains` - vyhľadáva prvok

Linked lists (spojkové zoznamy)

obojsmerné prepojenia

rýchle pridávanie, pomalé vyhľadávanie

`LinkedList<T>` sa skladá z uzlov typu `LinkedListNode<T>`

uzol obsahuje:

- `List` - vráti zoznam, ktorého je súčasťou
- `Next` - smerník na ďalší uzol
- `Previous` - smerník na predošlý uzol
- `Value` - hodnota

Metódy LinkedList

First/Last

AddAfter/AddBefore/AddFirst/AddLast

Remove/RemoveFirst/RemoveLast

Find/FindLast

SortedList

oddeľuje hodnoty od kľúča triedenia

iba jedna hodnota na jeden kľúč

`SortedList<TKey, TValue>` sa skladá z `KeyValuePair` objektov

`KeyValuePair` obsahuje:

- `Key` - kľúč
- `Value` - hodnota

Dictionaries (mapy)

prístup k hodnotám cez ľubovoľný kľúč

rýchle čítanie pomocou hashovania

```
Dictionary<int, string> dict = new()  
{  
    [3] = "three",  
    [7] = "seven"  
};
```

kapacita by malo byť prvočíslo

Hashovateľnosť

rovnakému objektu musí byť vždy pridelená rovnaká hash hodnota

rôzne objekty môžu mať rovnakú hash hodnotu

nemôže generovať chyby

má využiť aspoň jednu členskú premennú

hash hodnota sa nemá meniť počas života objektu

vlastná definícia cez metódu `GetHashCode` (ideálne rýchle vykonávanie a rovnomerné rozdelenie na vybranom intervale čísel `int`)

Metódy Dictionary

Add(TKey, TValue)/TryAdd(TKey, TValue)

TryGetValue(TKey, TValue)

Clear()

ContainsKey(TKey)/ContainsValue(TValue)

Remove(TKey)/Remove(TKey, TValue)

Lookup<TKey, TElement>

v rámci `System.Linq`

viaceré hodnoty pod jedným kľúčom

nevieme vytvoriť priamo inštanciu, musíme zavolať `ToLookup`

generovanie z rôznych kolekcií, napríklad zo zoznamov

SortedDictionary<TKey, TValue>

binárny vyhľadávací strom, kde hodnoty sú zotriedené na základe kľúča

kľúč musí implementovať `Comparable`, alebo potrebujeme zdefinovať `Comparer`

podobný ako `SortedList`, avšak vyžaduje viac pamäte, ale rýchlejšie vykonáva pridávanie a vymazanie

Sets

množina jedinečných hodnôt

funkcionalita: únia, prienik, určenie podmnožín a nadmnožín

dva varianty:

- `HashSet<T>`
- `SortedSet<T>`

Výkonnosť

Kolekcia	Pridanie na koniec	Pridávanie	Načítanie	Vyhľadávanie	Odstránenie
List	$O(1) / O(n)$	$O(n)$	$O(1)$	$O(n)$	$O(n)$
Stack	$O(1) / O(n)$	n/a	n/a	n/a	$O(1)$
Queue	$O(1) / O(n)$	n/a	n/a	n/a	$O(1)$
HashSet	$O(1) / O(n)$	$O(1) / O(n)$	n/a	n/a	$O(1)$
SortedSet	$O(1) / O(n)$	$O(1) / O(n)$	n/a	n/a	$O(1)$
LinkedList	$O(1)$	$O(1)$	n/a	$O(n)$	$O(1)$
Dictionary	$O(1) / O(n)$	n/a	$O(1)$	n/a	$O(1)$
SortedDictionary	$O(\log n)$	n/a	$O(\log n)$	n/a	$O(\log n)$
SortedList	$O(\log n) / O(n)$	n/a	$O(\log n) / O(n)$	n/a	$O(n)$

otázky?